

Obsah

Předmluva k 3. vydání	5
Hlava I: Pojem mezinárodního práva	7
1. Definice mezinárodního práva	7
2. Mezinárodní společenství	7
3. Právo mezinárodního společenství	8
4. Zásada svrchované rovnosti	10
5. Zvláštnosti mezinárodního práva	11
6. Metody výuky a studia mezinárodního práva	15
7. Funkce mezinárodního práva	16
8. Název mezinárodního práva	17
9. Mezinárodní právo veřejné a soukromé	19
Hlava II: Vývoj mezinárodního práva na pozadí vývoje mezinárodního systému. Pokrok v mezinárodním právu	21
1. Starověké a středověké „světové společenství“	21
2. Novověký mezinárodní systém	22
2.1 Tradiční mezinárodní systém	22
2.2 Formování současného mezinárodního systému	24
2.3 Základy současného mezinárodního systému	27
2.4 Koexistence systémů tradičního a současného mezinárodního práva	31
2.5 Mezinárodní systém na počátku 21. století	33
3. Pokrok v mezinárodním právu	35
Hlava III: Vztahy mezinárodního práva k navazujícím či příbuzným společenským jevům a normativním systémům	41
1. Vztahy k zahraniční a mezinárodní politice	41
2. Vztahy k náboženství	42
3. Vztahy k mezinárodní morálce	43
4. Vztahy k mezinárodní zdvořilosti	44
5. Vztahy k ideologii	44
5.1 Ideologie lidských práv	45
6. Vztahy k přirozenému právu	46

Hlava IV: Vývoj výuky mezinárodního práva v Československu a v České republice	48
1. Přehled autorů učebnic a základních pedagogicky využívaných děl do roku 1989	48
2. Názory československých učebnic a vědy mezinárodního práva mezi světovými válkami	50
3. Československé učebnice v období let 1948–1989	54
4. Současný stav	55
Hlava V: Subjekty mezinárodního práva	58
1. Pojem subjektu mezinárodního práva	58
2. Státy	60
2.1 Statický rozměr subjektivity	60
2.2 Národ a jeho sebeurčení – zdroj, opora, ale i výzva státnosti	65
2.3 Dynamika subjektivity státu	75
3. Zvláštní politické jednotky s dílčí subjektivitou	81
4. Mezinárodní organizace	84
5. Jednotlivce	89
5.1 K subjektivitě jednotlivce z právně filozofických hledisek	89
5.2 K subjektivitě jednotlivce z hlediska platného mezinárodního práva	92
5.3 Skupiny jednotlivců	95
6. Mezinárodní jednotky bez mezinárodněprávní subjektivity	97
Hlava VI: Prameny mezinárodního práva	100
1. Pojem, klasifikace, zvláštnosti	100
2. Systém pramenů	103
3. Mezinárodní smlouva	105
4. Mezinárodní obyčej	109
4.1 Mezinárodní obyčej jako statický jev (forma mezinárodního práva)	110
4.2 Mezinárodní obyčej jako dynamický jev (normotvorný proces)	114
5. Poměr smlouvy a obyčeje	115
6. Desuetudo (vyjití normy z užívání)	117
7. Kodifikace mezinárodního práva	119
8. Obecné zásady právní	124
9. Jednostranné právní akty	126
9.1 Jednostranné akty států	127
9.2 Akty mezinárodních organizací	129
10. Soudní rozhodnutí a názory nauky mezinárodního práva	131
11. Ekvita	133

Hlava VII: Pravidla mezinárodního práva	135
1. Pojem a klasifikace	135
2. Materiální a procesní pravidla	136
3. Obecná (univerzální), partikulární (regionální) a lokální pravidla	136
4. Dispozitivní a kogentní pravidla	138
5. „Hard law“ a „soft law“	143
6. Zásady a konkrétní pravidla	146
7. Časová působnost pravidel mezinárodního práva	149
HLAVA VIII: Kontrola v mezinárodním právu	154
1. Od normotvorby k aplikaci mezinárodního práva	154
2. Pojem kontroly v mezinárodním právu	155
2.1 Definice a účel	155
2.2 Prvky kontroly	156
3. Průběh kontroly a její hlavní fáze	159
3.1 Verifikace	160
3.2 Kvalifikace	162
4. Funkce	164
HLAVA IX: Mezinárodní soudnictví	165
1. Pojem a funkce	165
2. Specifika	167
2.1 Početnost a různorodost mezinárodních soudů	167
2.2 Dělení mezinárodních soudů a tribunálů	168
2.3 Fakultativnost jurisdikce mezinárodních soudů	176
2.4 Právní účinky rozhodnutí mezinárodních soudů	179
3. Využívání a vytížení	182
4. Kladné a stinné stránky plurality mezinárodních soudů	184
5. Možná budoucí řešení problémů způsobených pluralitou mezinárodních soudů	188
Hlava X: Mezinárodněprávní odpovědnost	190
1. Pojem	190
2. Soudobá proměna institutu mezinárodní odpovědnosti	191
3. Částečná kodifikace	193
4. Porušení mezinárodněprávního závazku	195
5. Přičitatelnost jednání nebo opomenutí státu	196
6. Okolnosti vylučující protiprávnost	199
7. Škoda (újma)	202
8. Postižený (poškozený) subjekt	202
9. Obsah	204
10. Odpovědnost za závažná porušení závazků plynoucích z kogentních norem mezinárodního práva	206

11. Odpovědnost za škodlivé následky činností nezakázaných mezinárodním právem	209
11.1 Pojem	209
11.2 Částečná kodifikace	212
Hlava XI: Donucení v mezinárodním právu	215
1. Pojem	215
2. Návaznost na jiné instituty a zásady mezinárodního práva	216
3. Klasifikace donucovacích opatření	217
4. Hlavní znaky donucení v současném mezinárodním právu	219
5. Retorze	220
6. Represálie	221
7. Protiopatření	223
8. Sebeobrana (legitimní obrana)	224
9. Sankce Rady bezpečnosti OSN	227
10. Analýza hlavních případů kolektivních opatření uskutečněných od počátku 90. let a závěry z ní	232
10.1 Analýza	232
10.2 Závěry	237
Hlava XII: Systém mezinárodního práva	240
1. Systém a systemizace	240
2. Příklady systémového přístupu	240
3. Menší rozvinutost systému mezinárodního práva	241
4. Subsystémy mezinárodního práva	242
5. Systémový model mezinárodního práva	243
5.1 Komplexní instituty	243
5.2 Odvětví	244